

Anh Nhất Hùng thân:

Trước hết xin khen nhà thơ kiêm nghệ sĩ Nhất Hùng đã phổ biến những bài thơ nhân hậu, thuần hảo, **đễ đọc với dạng chữ đơn hoà, trong sáng**.

Sau đó, tôi đồng ý với vị "Huynh Trưởng" kia đã nhắc nhủ Anh như vậy, vì nay với tư cách Đồng Chủ Tịch Tổ Chức **Cộng Đồng MD, DC, VA**, một tổ chức xã hội dân sự lớn ngay tại Thủ Đô Hoa Kỳ và cũng với tư cách Quản Trị Viên của *Cơ Sở Văn học/Tư Tưởng Việt Thức*, mọi phát biểu, hành vi "sáng tạo" dưới bất cứ hình thức, nội dung, tư tưởng nào của Anh đều "mặc nhiên" gây ảnh hưởng và phản ứng gián tiếp tới *khối sinh hoạt chung*, dù cá nhân Anh nhận trách nhiệm.

Ngày hôm nay Nhất Hùng không còn "đơn phương độc mã" làm người hùng múa kiếm giữa sa mạc, chém gió, tung cát bụi, hay vẽ tranh thủy mặc với máu và nước mắt của riêng mình..., mà là một đầu tàu, một toa tàu đoàn xe lửa chở khách tị nạn lịch sử tới Đất Hứa tại Hải Ngoại, toi Không Gian Người Việt Tử Tế khắp nơi bằng mẫu mực của người lãnh đạo nhân bản, dung hoà, khả ái, đầy nghị lực kết sinh thực thi *Sứ Mạng Chung*.

Mọi hình thức phổ biến trước tác của chính mình **hay/và cả tài liệu của các tác giả gửi tới** đều phải được kiểm điểm hư thực một cách thận trọng, để tránh trách nhiệm phổ biến điều thất thiệt, mạ lỵ, phỉ báng thậm từ [*defamation, unprotected speech, malicious publication*].

1. Vậy tác giả [*authors*], phóng viên, chủ nhiệm, chủ bút [*press agents/editors/publishers*] cần có quan điểm truyền thông chân chính, dựa trên chứng cứ cụ thể, trực tiếp xác định sự thật, đồng thời bác bỏ cách suy luận có tính cách suy diễn, phỏng đoán [*assumption*], rỉ tai [*hearsay*] hay ám chỉ vu vơ [*innuendo*], khó được chấp nhận là chính xác, là sự thật khả chấp. Kể cả "nửa sự thật" đã là thất thiệt. **Và nói hay phổ biến điều thất thiệt làm tổn hại người khác [cá nhân hay tập thể] là phỉ báng.**
2. Kể cả khi chỉ trích các chính khách hay các nhân vật công chúng [*public figures*], chúng ta vẫn phải thận trọng. Mọi công kích, tuyên bố, phổ biến tài liệu thất thiệt một cách bẽ phái ác ý, cố tình miệt thị hay bất cẩn phổ thông thất thiệt [*untruth & negligent publication*] làm thiệt hại uy tín, quyền lợi của người bị chỉ trích đều bị (hay có thể) **bi quy trách là sai phạm [tort/civil wrong]**.
3. Tối Cao Pháp Viện, trong vụ án *New York Times vs Sullivan* (1964) thẩm định rằng các chính khách, nhân vật công chúng [*public figures*], viên chức [*public officials*], nếu muốn thắng kiện phải chứng minh:
 1. tin tức phổ biến là thất thiệt, có tính cách phỉ báng, mạ lỵ;
 2. và bị đơn [phóng viên, chủ bút, chủ nhiệm cơ sở truyền thông] lúc đó có manh tâm ác ý [*actual malice*] khi truyền tin thất thiệt gây phương hại cho nguyên đơn.

Quan Toà Tối cao Pháp Viện William J. Brennan, xét xử vụ *New York times vs Sullivan*, đã phán định bị đơn có manh tâm ác ý phỉ báng, mạ lỵ:

1. nếu bị can biết rõ đó là tin thất thiệt mà vẫn phổ biến;
2. hoặc chèn mảng cân nhắc, coi thường hư thực khi đăng tin.

Như vậy, để giữ uy tín cộng đồng chúng ta và chức nghiệp truyền thông xây dựng, khả chấp, đồng thời tránh mọi phiền phức hay tranh chấp quá đáng trong sinh hoạt cộng đồng, chúng ta [tác giả & nhà truyền thông, cá nhân hay tập thể] nên chỉ trước tác và đăng tải những ý kiến, bài vở trên căn bản danh chính ngôn thuận, tôn trọng sự thật, thực thi trong tinh thần quân bình, chân chính, tự kiểm, trọng pháp, trọng giáo, trọng sinh. Tôn trọng để tự trọng vậy.

Xin tùy nghi ứng dụng, miễn **đúng cách**, thuận cảnh và hợp với công tâm" [*as fit to the rule of law & regulations, relevant to social context, and conforming to ethical integrity*].

Trân trọng và Thân mến,

Lưu Nguyễn Đạt

Viet Thuc Foundatin/Diên Đàn Việt Thuc